

Waterwet stimuleert regionaal vaarwegenbeheer door waterschap

De nieuwe Waterwet geeft een impuls aan het integraal waterbeheer. Zo wordt het vaarwegenbeheer, het technisch of infrastructurele beheer, in principe neergelegd bij de uitvoerende waterbeheerder: het waterschap. Voor het nautisch beheer - de zorg voor veilig gebruik en vlotte doorstroming van het vaarverkeer - kan het waterschap worden aangewezen, maar de Waterwet regelt dit niet.

Oppervlaktewater heeft een multifunctioneel karakter. Behalve een vaarweg biedt goed beheerd water ook mogelijkheden voor ecologische waarden. Oppervlaktewater is in Nederland essentieel voor waterberging tijdens piekbelastingen en droogten. Tevens moet de afvoer van water goed zijn geregeld. Ten slotte gebruiken we oppervlaktewater voor de drinkwatervoorziening. Het zijn veel functies met conflicterende belangen. Zo heeft varen gevolgen voor de waterkwaliteit. Te hoge waterstanden hebben gevolgen voor de passeerbaarheid van bruggen. Vanuit het multifunctionele karakter van oppervlaktewater is het daarom logisch om het beheer van het water zo veel mogelijk te integreren.

De regionale vaarwegen (niet de rijksvaarwegen) vervullen voornamelijk een recreatieve functie. De verkeersintensiteit van beroepsvaart op regionale vaarwegen is in de afgelopen 30 jaar aanzienlijk afgenomen door concurrentie met het wegtransport en efficiëntiemaatregelen. De beroepsvaartuigen werden te groot voor de regionale, natte infrastructuur. De omvang van de pleziervaart is daarentegen aanzienlijk gegroeid en overschrijdt inmiddels het economisch belang van de beroepsvaart. Met de vergrijzing en het welvaartsniveau van de grijze golf is het zeer aannemelijk dat het economisch belang van de pleziervaart voorlopig groeit. Een economisch belangrijke groeimarkt dus, die afhankelijk is van goed en aantrekkelijk beheerde, regionale vaarwegen.

Het beheer van de regionale vaarwegen is zeer divers georganiseerd in Nederland. Zo kan het zijn dat een waterschap het vaarwegprofiel beheert en een gemeente

toeziet op het gebruik van de vaarweg en de provincie de bruggen beheert. Op andere plaatsen speelt ook een recreatieschap een rol of is het complete vaarwegenbeheer ondergebracht bij de provincie. Als vaarweggebruiker is het dan mogelijk dat je op één traject met meerdere beheerders te maken hebt, waardoor bijvoorbeeld lokale regels verschillen. Door deze organisatie, de vaak onvoldoende financiële basis en het beperkte belang dat de beheerder er veelal aan hecht, is het regionaal vaarwegenbeheer diffuus, roept vragen op of vindt beperkt plaats. Verdere benutting van de economische en andere samenhangende potenties valt of staat met goed vaarwegenbeheer. De komst van de Waterwet biedt hiertoe een mogelijkheid. Professioneel

vaarwegenbeheer vereist ten eerste duidelijke beleidskaders, de beschikbaarheid van bepaalde, technische basisgegevens, goed databeheer en een financiële basis.

Nieuwe wet- en regelgeving stimuleert integraal waterbeheer, waarvan vaarwegbeheer onderdeel gaat uitmaken, maar nautisch beheer niet. Van de waterbeheerder wordt verwacht hieraan uitvoering te geven, maar inhoudelijk en organisatorisch is de basis nog onvoldoende aanwezig. Door meer helderheid in de samenhangende beheeractiviteiten te brengen en het verbeteren van de samenwerking tussen de uitvoerende organisaties kan op organisatorisch en inhoudelijk vlak veel verbeteren. Maar ook met het gebruikmaken van de al bestaande technische mogelijkheden kan meer uniformiteit en daadkracht worden bereikt.

Menno Wieten (RPS BCC*)

Voor meer informatie: Menno Wieten of Oscar van Dam (0345) 63 96 96.

* het voormalige ingenieursbureau BCC

In Amsterdam is de dienst Binnenwaterbeheer Amsterdam belast met het nautisch beheer.

In Rotterdam geeft het Havenbedrijf uitvoering aan het vaarwegbeheer.

Een voorbeeld van informatie die voor de vaarwegbeheerder van belang is: de baggerkwaliteit. Hier een fictief overzicht van de kwaliteit van de bagger in een deel van de Linge. Hoe hoger de klasse, des te slechter de kwaliteit.

